

Alanig kof ruz

CD Encyclopédie Sonore
du Trégor-Goëlo VOL9
Dastum Bro-Dreger

Auteur-collecteur :
Daniel Giraudon

Litaniou an evned Fañch Peru (lennet gantañ)

Goañv kriz,
Dent genver lemm deus toenn ar marchosi
Roit deomp hon bara pemdeziek
A asped an evned naonek
Rak n'omp ket ewit e glask
Lâr an drask
Un tamm bara 'mann
A c'houlenn ar golvan
Gant kalz a vilwig
A ragach ar big
Kreun d'am beg
A gri ar borzevelleg
Un tamm druoni
A richan an dridi
Hag ur piñsad holen
Eme ar rujodenn
Ur vosad bloneg
A asped ar meleneg
E-barzh ur c'hwezigell
A c'hrozmol ar sparfell
M'eus ket awalc'h
A c'hwitell ar voualc'h
Dont a rin da goan
A gemenn al laouenan
Amañ e rin ma ran
A goag ar vran
Leun eo ar c'hanastell
A gan an durzhunell
Ur sal-dibiñ digor

A biwik ar pabor
Gant kalz a voued
Eme ar vran loued
Un tamm kig bewen
A gri a gegin
Un tamm silzig
Eme ar pintig
Ha me iveik
A lavar ar beufig
Poac'het war ar glaou
A lavar ar pennglaou
War glaou tan
A respont ar rouzegan
War glaou ruz
Eme ar pichiruz
Ha briñsoù koad
Eme ar gazeg-koad
Gant ur bannac'h chistr dous
A hiboud al laoutous
Arri on skuizh gant ho kaoz
A hirvoud an drask saoz
Deomp da gousket
A c'hrougouz ar pichoned
It kuit
A flut ar milc'hwid
Serr-noz zo din
Serr-noz zo dit, met an noz zo din
Ken arc'hoazh
Eme ar gaouenn-gazh

>>ou, ou, ou, ou !

Deomp bremañ da neizhata

Peseurt diferañs a zo etre un neizh moualc'h hag un neizh drask ? *An neizh moualc'h a veze douss. Hêzh veze treo soupl ebarzh, un espes stoub pe un dra bennaket ahe met un neizh drask veze ket, an neizh drask a veze kalet e foñs, graet gant pri, ya un tamm bihan, ya, 'vel-se oa.*

>> *Kan ar ruchodenn*

*Gwechall ar vugale a lâre se pa veze kêt, koulz an heijo :
me meus kêt un neizh kaouenn
war an oaled ti Jeanne Jaouen.
Ha me meus kêt un neizh pik :
Kreiz 'tre divhar Margerid.
Hag un neizh bran,
kreiz tre divhar Mari-Jan,
hag un neizh laoutenn
kreiz 'tre ma sac'h ha ma c'hwitell
hag un neizh drask
toull da revr ma kerez klask*

Alanig kof ruz

CD Encyclopédie Sonore
du Trégor-Goëlo VOL9
Dastum Bro-Dreger

Auteur-collecteur :
Daniel Giraudon

N'eo ket aoenik, nann peogwir ur wech mâ gwelet, un trakteur mâ ha oa lakeet 'barzh ar garage bihan 'vel-se just, fri an trakteur, kazi stok ouzh ar voger ha 'barzh ar voger oa un toull buot, un toull buot, ya, mann bet kaje, ha nâ graet he heizh eno ha pa veze lañset an trakteur bomdez pe dost, bartie ket diwar he heizh 'vel-se ha savet nâ he evned bihan ahe tout met oa ket bet dirañjet met just gant ar moged deus an trakteur.

3. LE ROUGE-GORGE Alanig kof ruz

Alanig kof ruz, Ruchodenn, Poluig, Born-Buzhug, Pichiruz, Boc'huzig, Boderuig...

Ha bop beure amañ 'meus un a meus taolet pled un toullad mijo zo pe digoran ma garage, damen a vo al loen bihan-se, Alanig kof rouz, kof ruz marteze a rez doutañ, met kof rouz, arri ahe, trankil ahe, a lamm bihan, lamm bihan, lamm bihan, ha pe vez arri kazi ma c'huchen ha me lâr : Tost te war araok loen bihan, 'mon-me, evnig brav, tost-te waraok, amañ zo boued dit ! gwinizh ha kerc'h ha tout ha 'vel-se nez da choaz, alimant ma nez c'hoant, pondeuse nez ivez un tamm bihan ha eñ choaz nê 'vel-se ha goude neue c'ha araok, an deiz warlerc'h arrio adarre, ha 'mañ vel-se n'on ket pegeit zo !

'Barzh- ma jardin veze ul lapous bichiruz a veze' heuilh Pierre 'ôr e jardin, serriñ ar preñved ha nâ graet he heizh barzh ma chaosonoù en pign 'barzh an hangar ha nâ lâret Pierre din : A ! serrin ket ho chaosonoù, komañset neus ar bicheruz d'ôr he heizh. (kan an evn)

Biskoazh meus gwelet kalz, beket daou asambles met pas ouzhpenn, machin boderuig, sañset daou devezh arat sañset deañ e-un. Bremañ ma vez ur feumeulenn, daou devezh arat all dei.

Ordin 'vez gwelet e-un ? e-un, ya, An deiz all mâ soñjet : memestra, te zo un aer drist, ma faotr, teus gwreg ebet, mon-me, mâ goulet gantañ.

>> (Kan an evn)

Hervez hom zud kozh, pe oa krusifiet hom Salver oa tached oa lakeet un tach en e dreid ha en e daouarn hag ar ruchodenn oa bet naetaat roud an tach 'barzh n'e droad hag aboe an deiz-se oa manet ruz e jave. Se oa un dikton

Pa oa marwet, pa oa lac'het an aotrou Doue a oa boderuig a oa aet da naetaat neañ hag al laouitous, le roitelet, veze 'kerc'het dour da naetaat neañ hag eñ a frote he feutrin gant... 'wit lemel ar gwad ha se zo kaoz oa bet lemet, hervez goude oa chomet ruz

Ar bourig-ruz neus un takad ruz war e beultrin blam pe voa staget an aotrou Doue war ar groaz ha laket ur gurunenn spern deañ eñ oa aet ha nâ tennet un draen-spern deus e benn hag ar gwad na redet war e beultrin hag aboe chomet ruz e beultrin

>> (Kan an evn)

Al laouenanig a neva tennet ar pik spern d'ar C'hrist, deus e benn deus e gurunenn a neva piket e benn, a neva tennet ar pik-spern, hag a eo... ha se zo kaoz nâ ur beg hir pointu 'vel-se hag ar bruched-ruz gant e vruched neva torchet ar gwad.

4. ROITELET

Al laoutenn, al laouenan, al laoutous

>> (*Kan an evn*)

Tchi, tchi, tchi

Ridet eo dit, ridet eo dit ...

Dir, dir, dir, pa na bleg...

Dir pa ne dorr, dir pa ne dorr, ret vefe dir pa ne dorr ket

Dir, dir, dir, ken gros ha ma gar...

Dir, dir, pe na dorr, sell pegen tev eo ma gar

Dir, dir, dir pa na dorr, n'eus gweenn ebet er vro ken tev ha ma gar

'Ba ti ma zad zo tan bras, bras, pejo koad a zo 'barzh, 'vel ma div vorzh faoutet en pevar gartier.

>> (*Kan an evn*)

Une attèle, grosse comme ma cuisse, fendue en dix, ça f'ra t-i du feu, ça f'ra ti du feu, ça f'ra ti du feu !

Aze oa unan gozh a ouie kanañ, a veze graet ar voualc'h dionti, peogwir a oa unan all en kichen ivez, marteze ouie ket kanañ met teodet mat oa hag a vezent o n'em dipita hag homañ deva graet dwb ar voualc'h, deva graet ur rismadell 'vel-se : ar voualc'h beg ruz / a dezv daou tri u / an tagn n'eo ket brasoc'h 'wit he beg / hag a dezv nav dek !

An aotrou Doue pa nâ graet... roet un anv da bop evn, al laoutenn oa ket bet roet anv ebet deañ, al laoutenn a lâr : me meus c'hoant vefe laket, le roi, ar roue. Ya, met paour kaezh bihan, 'meañ, te zo re vihan. C'hanta, 'me an aotrou Doue, neuve, peogwir out ken fin se, c'hanta brasañ evn 'vo ha te c'ha da vont da krwerc'h hag an hini vo aet uhelañ, eñ c'hanta vo roue. Para nâ graet al laoutenn met mont war gein an evn pa oant partiet, ha kerkent eñ 'font war gein an evn ha pa oa arri an hini bras, n'ouvee ket oa hennezh ken skañv war e gein : Me eo Roue, amañ, 'me egile ! A, n'out ket 'c'hat, 'me an hini bihan, priiii eñ ôr ul lamm, ur metr uheloc'h. Me an hini eo, 'meañ. Se zo kaoz oa laket le roitelet.

5. LE MERLE

Ar voualc'h

>> (*Kan an evn*)

>> (*un den o c'hwitellat*)

Pell zo d'ar c'houlz ma komze al loened langaj an dud, pe d'ar c'houlz ma n'o deva ket ankoueet an dud yezh an evned. E kostez beg ar Yeoded, herwez ar re gozh, a oa ur pezh min bras spontus o stouvañ dor ar gêr a Is hag an nor-se, a digore bop seizh 'la da noz Nedeleg etre kentañ son kloc'h ar chapel hag an daouzekvet. Lâret 'vez c'hoazh penaos, kroaz an hanter-lev a zo war grwec'h unan deus brasañ ilizoù kêr ar roue Grallon, beuñ(z)et ebarzh an traezh en nomikael an traezh just-awalc'h. Mâ, kement-se a oa bet klewet gant ar voualc'h hag ober a reas he soñj mont al lapous noz kement ha goût hag eñ oa gwir pe na oa ket. Setu ma teuas bop 'la da noz Nedeleg da c'hortoz e-kichen ar min bras. Hag ur wech, a-boan mâ deva klevet kentañ don kloc'hig chapel arYeoded ma rampas ar min a-gostez. Hag ar voualc'h da lampat dustu e-barzh toull an nor evel-just ha da vont gant he hent betek kreizh kêr Is. Digouee eno e oa sklerijenn partout hag e penn ur ru lec'h ma oa sklaeroc'h c'hoazh e welas e teue se deus ur baner, ur baner leun gant perlez, diamanchoù hag aour melen. Laouen a vefe bet ar voualc'h da gemer forzh pegement deusonte ganti kement a gailañ ar big a zo laer 'vel

Alanig kof ruz

CD Encyclopédie Sonore
du Trégor-Goëlo VOL9
Dastum Bro-Dreger

Auteur-collecteur :
Daniel Giraudon

Alanig kof ruz

CD Encyclopédie Sonore
du Trégor-Goëlo VOL9
Dastum Bro-Dreger

Auteur-collecteur :
Daniel Giraudon

an dour met, krog e oa dija an unnekvet son kloc'h. Oa ket amzer da goll ken. Fourañ he beg e-barzh e-mesk an aour melen hag e-maez a denn askel, gwashañ ma c'helle. Lâret 'vez bremañ eo ablamour da se eo bet chomet melen beg ar voualc'h aboe, kement ha kêt soñj mac'hat deus aour melen ar gêr a Is.

6. AR VOUALC'H HAG AN AMZER An evned a oar deus an amzer

Pa veze ar goañv, pa veze sin yenion a veze klevet ar voualc'h hag a lâre : An hini neus keuneud kas d'an ti / ober ray erc'h pe amzer gri / gwel't a ri, gwel't a ri

Ceux-là servaient pour les vieux, ils n'avaient pas besoin d'entendre ce qu'on disait au lever du soleil, si à l'endroit qu'il se trouvait, celui-là savait s'il faisait beau ou s'il allait pleuvoir ou autrement. C'était, ici c'est, s'il allait pleuvoir, il se ramassait, la tête pliée, et autrement si, même qu'il pleuvait le matin, il savait, il se mettait sur la plus haute branche ou sur le plus haut des toits, ici, il se mettait sur les tuiles en haut là, et il chantait : Peus ket vutun ? peus ket vutun , Gant paeo te vo kuit !

*En février / Bon mesle dé couveu.
Un bon merle terrieu / Niche terjou en février
Fevrieu é bin rebelle si'n trouve point d'œufs sous l'mêle)*

>> *(Kan an evn)*

Met a-wechoù a veze yen awalc'h mijo(ù) kentañ ar bloaz :

C'hwevrer c'hwezh, c'hwezh / lac'h ar voualc'h war he heizh.

Ha pe vez war he neizh a lâre : Me zo bet tri dewezh ha teir nozwezh dindan ur voujenn gelwezh hep begad ebet ha kanañ bepred.

*Me zo bet tri miz, tri miz dindan ar bochad kelenn hep tamm na takenn, na takenn
Me zo bet c'hwec'h miz o vevo gant ur penn buzhugenn ha bremañ pe mañ arri an hañv meus un dra un dra barzh ma fourch hag a vourch, hag a vourch ha 'mañ ma gwreg o c'horiñ 'bar paour kaezh bokad kelenn : me ra pok dehi, pok dehi, pok dehi !*

>> *(Kan an evn)*

Yodig ed du, gwirionez, gwirionez, gwirionez

Plac'higoù plac'higoù, savet e-maez eus ho kwele, da c'hor ar saout, da voueta leuoù, welloc'h ket pegen deiz eo, 'vit ket krouget.

Pa veze ar venajerien o labourat 'barzh ar parkeier e nevez amzer, e veze klevet ar voualc'h o kanañ :

>> *(Kan an evn) + den o c'hwitellat*

Charr ruz du , charret koad d'ober ludu, touch ar c'hezeg kozh paotr

*War beg ar weenn-bêr a gomañse kanañ neue, ha neue komañse kanañ : Charr ruz, charr du , charret koad d'ober ludu, charret nê 'bar penn an ti, gant aon tey an amzer griz, Turutu.
Dia Ruz, Du, charrat koad d'ôr ludu*

Charr du, Charr ruz, charr kôat d'ober ludu

Alanig kof ruz

CD Encyclopédie Sonore
du Trégor-Goëlo VOL9
Dastum Bro-Dreger

Auteur-collecteur :
Daniel Giraudon

An aotrou Gwibig, Gwibig, Gwibig, Jobig, Jobig, kouilhoù du, kouilhoù du, ridet eo dit, ridet eo dit, feus ket vutun, feus ket vutun, kerzh davit, kerzh davit, Ti Ar C'horneg zo, ti ar C'horneg zo, paeo a ri, paeo a ri

A oa aet ur paotr da werzhañ ur voualc'h, ur « walc'h » d'ar marc'had, hag, oa roet an arc'hant dezhañ, oa paeet ar voualc'h dezhañ. Goude oa aet d'ar restaurant neue ha nâ (noa) goulet da zibiñ (zebriñ). Ar paotr nâ ket feson binvik, kwa, a oa lâret : Ya, met ker ac'h eo, lâret oa bet dezhañ pegement oa. – O, arc'hant ar voualc'h zo (komprenet ar paotr, arc'hant awalc'h zo), arc'hant ar voualc'h zo, lâre, arc'hant ar voualc'h (awalc'h) zo. Oa roet e lein dezhañ ervat. Pa oa roet e lein, pa nâ debet e lein, nâ roet e arc'hant. – Met se ra ket ar gont ! - Dam, geo, amañ arc'hant awalc'h (ar voualc'h). - Dam ya, met lâret meus deoc'h pegement eo. – Ya, met arc'hant ar voualc'h a roan deoc'h.

(dibluñv ar voualc'h) Ar voualc'h a deus kollet he zreid, ar voualc'h a deus kollet he zreid, he zreid hag he zreid, he lost hag he lost, he bleuñ hag he bleuñ, he askell hag he askell, he bruched he bruched, he goug hag he goug, he fenn hag he fenn, he skouarn he skouarn, he lagad, he lagad, he zeod hag he zeod, he beg hag he beg, penaos ra ar voualc'h da ganañ na pa neus beg abet ? Ar voualc'h a deus kollet he c'horf.....

7. LA GRIVE An drask

>> *(Kan an evn)*

Ar vugale surtout an hini a c'hwistelle evel ma rae an drask, an drask neus ur chanson vray han ! honnezh a deus notennoù dispar.

*Peus ket vutun, deut davit, deut davit, Peus ket vutun, deut davit, deut davit
Peus ket vutun, peus ket vutun ! pemp kwennek din ha me raio doc'h (bis)
Pakad butun, pakad butun ! N'eo ket dit ! N'eo ket dit ! N'eo ket dit !
Marianne, Marianne, viens vite, viens vite, t'as pas vu, t'as pas vu, l'herbe qui pousse, l'herbe qui pousse !*

>> *(Kan an evn)*

Et alors, il y avait la grive alors, bien sûr la grive arrive à chanter aussi donc au printemps, alors elle monte aussi au plus haut des arbres quand il fait beau là, le matin de bonne heure et elle commence toujours par : Guillou, Guillou, teus ket a vutun ? Teus ket a vutun ? N'eo ket kêr, n'eo ket kêr ! Dek kwennek, dek kwennek ! dek kwennek ! Guillou, Guillou ! Guillou !

*An drask pa vez o kanañ, c'hwezhet deañ a lâr :
Da Bask, 'me an dras, da Bask, 'me an drask.
Kig hag u, kig hag u da Bask / Ha loero ruz d'an drask
Kerikun, kerikun, kerikun !*

>> *(Kan an evn)*

Kement lapous lapous ha kement loen jaovach a neus e stumm deus, 'vit an amzer.

Mars avril si la grive crie, vous pouvez être sûr que dans les huit jours qui arrivent il y aura du mauvais temps : chwikeri chwik.. chwi,keri chwik..

Meus joñs, da glevet ma mamm lâret se neue, kerzh ar goañv, pa veze an drask e kanañ, miz c'hwevrer, ahe, veze un drask barzh ar wenn (wezenn): Drailh keuneud da gas d'an ti, goañv a ray, gwel't a ri, gwel't a ri, gwel't a ri, drailh keuneud da gas d'an ti, ha se imite un tamm

Alanig kof ruz

CD Encyclopédie Sonore
du Trégor-Goëlo VOL9
Dastum Bro-Dreger

Auteur-collecteur :
Daniel Giraudon

*bihan son, kanaouenn un drask, teus ket klevet nei ha neue veze yen goude. Se oa gwir sañset..
An drask pa veze arri un taolad amzer yen a veze war ur wenn bennaket endro d'ar gomanant
'vel-se o kanañ. Ha pa veze klevet hoñzh (honnezh) e kanañ, a veze arri amzer yen.*

Pa gan an drask, an hini n'eus ket keuneud eo poent deañ klask.

*Pa vez arri seblant yenion 'kerzh ar goañv a vez klevet an drask e lâret : kas skillhioù d'an ti,
arri zo goañv kri.*

*Pa viche an amzer, vont da veañ amzer fall, an drask, pa glevet an drask e kanañ o lâret a deue
amzer fall met se depand deus ar sezon rak pe c'hae an drask da kwrec'h ur wenn, a gane, met
n'eo ket 'blam da se vije amzer, vije fall an amzer, met pa eo chomet barzh ar wenn, weles ket
nei, glevet nei o kanañ, neue veze lâret veze grizilh, grizilh ha dour hag amzer fall, awel, hag
an drask a lâre : drailhañ keuneud, 'mei, kas d'an ti, Ober a ray amzer gwelet a ri, 'mei.*

>> *(Kan an evn)*

*Kas koad d'an ti, kas koad d'an ti ! kas koad d'an ti !
Klenket keuneud ha kas d'an ti rak arc'hoazh po war da fri, gwelt a ri, gwelt a ri !
Drailhañ keuneud, kas d'an ti / ober a raio erc'h, gwelt a ri.*

*Bord an Douron me c'ha da besketa setu, un lâret, gout a oar mac'hat n'on ket kêat da vont
buan ken, 'vez hopal warnon : Plus vite ! Plus vite ! 'mei. – Dam ya ! kaoc'h, me lâre dei,
fidamdoue, dam n'on ket kêat da vont.*

*Kerello oa mevel 'barzh en Kervenac'h ha pe oa arri ar roz-kamm, pe oa arri koulz ar roz-
kamm, komañsamant an hañv, d'ar c'houlz-se bartie, chanche ar mewelien plas alies hag a
oa partiet oa war pont ar C'harzh Olier evit plas mat ; Ha goude, unan all, pelloc'h neuze, a
lâre deañ : Retorn war da giz ! Retorn war da giz ! ha neuze oa retornet, neva kaozeet gant
ma zad kozh neue ha ma zad kozh neva kontet se goude beañ ambochet 'barzh en Garzh Olier
ha pa oa arri treusek pont Sant-Eler du-hont oa un evn, un drask war ur weenn, hag a lâre
deañ : Kerello, Kerello, 'font da blec'h out ? font da blec'h out ? Ha pe oa arri un tamm bihan
pelloc'h, un all a lâre deañ neue : Keuñ fô ! Keuñ fô ! penugur oa o kuitaat Kervenac'h oa ur
plas mat.*

8. L'ALOUETTE An alc'hweder

>> *(Kan an evn)*

*Gwechall veze lâret pa aet an dic'hweder ez kwrec'h, aet eo da skwrec'h oa seblant amzer vat.
Hag an dic'hweder ac'h ae alies, alies c'hae da skwrec'h, ac'h da c'houl digor digant sant
Pêr hag a grape da skwrec'h : Per, Per, Per, Per digor din, Per, Per, Per, digor din, Per, Per,
Per, Per, digor din, Biken ledoue na rin, Biken ledoue na rin hag a dalc'he da vont vel-se da
skwrec'h ken veze arri uhel ha pa digore ket Per an nor deañ a deue d'an traoù : diu, Diu,
diu, Diu, Diu...koueet en ifern, 'meañ.*

*Pa vezemp o pechañ beterabez, pa vezemp skuizh, poan en hom c'hein a savomp aneañ hag
a ziskuizomp un tamm, sete a selaouomp trouz ar maez endro deomp hag a veze klevet an
alc'hweder e sevel d'an nec'h hag e kane vel-se, kwa hag a, reiñ a rae deomp an impresion a
veze just an dra vel-se : Per, Per, Per, digor din, digor din, per digir di, Per digor din, Per, Per,
Per, digor din, digor din !*

*Per, Per, Per, digor din, per per per digor din, digor din, digor din, biken ken na bec'hin, biken
ken na bec'hin, ma ene, ma ene, war ar tamm bod lann e rankan mont adarre !*

Alanig kof ruz

CD Encyclopédie Sonore
du Trégor-Goëlo VOL9
Dastum Bro-Dreger

Auteur-collecteur :
Daniel Giraudon

L'alouette quand elle monte, elle dit toujours quelque chose, elle dit : Pierre, Pierre, Pierre, ouvre-moi la porte du Paradis, je n'jurai pu, je jurrai pu, je n'jurai pu...puis, elle peut pas monter pu haut, elle est vexée, elle dit : je jurrai cor, je jurrai cor, je jurrai cor, je jurrai cor je jurrai cor, je jurrai cor...

Pa vezen o vessa ar saout gwechall, e kleven an alc'houeder o vont da kwrec'h 'vel-se ; ha bop ma c'hae a save da kwrec'h : Per, Per digor din, Per Per, digor din, Biken pec'hed ken na rin, biken pec'hed ken na rin hag a dalc'he da vont 'vel-se, dalc'he da vont 'vel-se, Per, Per Per digor, arrie uhel uhel, veze ket kât, veze ket gwelet ken ha peogwir veze ket digoret deañ mac'hat Per, Per, digor din, Biken pec'hed ken na rin...Digori ket, digori ket, Diu, Diu, Diu ? Diu, Diu, Diu, Diu ? Diu, Diu, Diu, Diu, a deue en traoù a-benn bouell 'vel-se 'vel ur min, en traoù (traoñ). Ha goude a chome adarre mesk ar melchon, mesk an ed 'vel-se adarre, trankil adarre 'vel-se.

>> (*Kan an evn*)

9. L'ALOUETTE (SUITE)

*Pa c'ha an dic'hweder da kwrec'h
Ma ne ra ket a dour a chomo sec'h*

An alc'houeder pa veze brav pa veze an amzer o tont da veañ brav ae an alc'houeder da kwrec'h barzh an neñv veze lâret : A fidamdouille a vo brav, fidamdouille krog an alc'houeder da vont da ganañ hag a deue, veze o pediñ an aotrou Doue : Per, Per, 'mei, digor din, biken pec'hed na rin, Per, Per, digor din, biken pec'hed na rin, Per, Per, digor din, biken pec'hed na rin, met benn ar fin pe veze ez kwrec'h veze ket digoret dei, mei, neue diskenne en traoù 'vel ur min (maen) : Diu, Diu, Diu, 'mei.

Pegoulz veze gwelet an alc'hweder : abred deus ar beure pa oa ar glizh pa vezemp o troc'hañ melchon ruz hag a veze gwelet o sevel 'barzh an neñv, an oabl kwa, hag o kanañ ha neue hije he diweskell 'vel-se ha neue ha goude se...bloñje 'n eun taol ordinal ...a meus soñj a veze lâret du-mañ penaos lec'h a goue, ahe veze sañset e neizh..a veze,ya, neizh bihan'barzh mesk ar melchon petramant 'barzh un torkad raygras ; met vez ket gwelet kement-se ken bremañ ? Ah, nann peogwir eo distrujet se, vez ket falc'het ken gant traoù modern zo deut bremañ, vez graet gant an ensileuse ha traoù 'vel-se ha, 'vel-se veint drailhet tout memestra kichenn gwechall pa veze klujuri ; Gwechall pa veze gwelet klujuri 'mesk ar melchon veze laosket, laosket un tamm melc'hon da droc'hañ, laosket ar c'hlujuri trankil, 'vel-se c'hore he uo, ha goude se veze klujuri adarr. Ha bremañ veint dispennet tout, 'vez ket amzer da welet nê hag en tu hont da se ôr a reont o heizh lec'h a dremene un troad aneval pe troad buoc'h, lec'h veze un tamm afessamant deus an douar ha neue veze a blad an douar eno.

10. LE COUCOU Ar goukoug

>> (*Kan an evn*)

Koukou, arc'hoazh 'mañ ma eured, c'hwi deuy ivez ma vec'h pedet ? O, ya 'me ar big, me gant ma c'hontell a droc'ho kig. Ha me, 'eme ar vran me vo arri benn ma c'hoan. Me 'eme ar bichiglaou, me gant ma beg a vesko glaou. Ha me 'me ar pinsin, lako ac'hanoc'h tout da c'hoerzhin

Amañ 'vez ket klevet ar goukoug ken ! marv eo , Marv eo, petramant e kle bezañ skornet he beg ; Arlene mâ klevet nei da nav eur hag ar bloaz araok iez ; E oamp hon daou o c'houl an eil gant an all : teus klevet ar goukoug ; Hini ebet diouimp nâ klevet ar goukou. Nann ha han

Alanig kof ruz

CD Encyclopédie Sonore
du Trégor-Goëlo VOL9
Dastum Bro-Dreger

Auteur-collecteur :
Daniel Giraudon

feiz ! se zo kaoz meus ket klevet ar goukoug ken ; araok, awechou kanañ war ar fil électrique, ahe, fas, war fil, ha daou la zo meus ket gwelet, klevet ar goukou, nann.

*Koukou, koukou, koukou, / Tokoù plouz, tokoù plouz / Kozh koukoug, kozh koukoug
Koukou, koukou, koukou, / Toko plouz, toko plouz / Kozh koukoug, kozh koukoug
Koukou, koukou, koukou, / Tok plouz, tok plouz / Kozh koukou, kozh koukou*

*Sadorn Vleunyo, Loj ar goukoug en Keranno / Tap an hent bras penn da benn / da ganañ bar'
Kerbalenn.*

Sul ar Bleunyo / Loj ar goukoug e koat ar Rannoù

*Ar goukoug pa 'n em gav er vro a vez stad en enni neuve a gan : koukoug, koukoug, koukoug.
Ur pennad goude, skuizh barzh ar vro, an amzer n'eo ket gwell vat hag a vez ret dei distreiñ
war he giz, neuve gomañs da greñchat ha neuve a gan, n'eo ket memes kanouenn ken, han, : kozh
koukoug, kozh koukoug, neuve a barti dustu.*

*pa vez droug en enni, pa zeus un all en e gichen a lâr : kozh koukou ! Kozh koukou hag a
glever fraezh, komprenet nei fraezh, kozh koukou, kozh koukou !*

*Sadorn Vleunyo c'ha ar goukoug da foar da Wengamp da brenañ he habit ha gousk barzh Coat
an noz, ha goude neuven a gomañsa kanañ. Para a lâr da gentañ ? Da zigentañ vez gouraouiet
ha goude neuven a lâr : kozh tokoù plouz ! kozh tokoù plouz, lâre hi, neuven, peogwir benn neuven
vez brav an amzer.*

Da Foar leunyo c'ha ar goukoug da glask he habit nevez.

*C'est pour se rouspéter qu'elles font, quand il y a deux qui chantent en même temps, mais
maintenant on n'entend plus ça, il n'y a plus beaucoup de coucous mais dans le temps, il y
avait plein de coucous, alors, je sais que dans les arbres là, il y avait plusieurs, alors elles
chantaient en même temps, alors elles se rouspétaient : kozh koukou, kozh koukou, kozh
koukou. Vous n'avez pas remarqué ça ?*

*Ar goukou a gane pa veze seblant amzer vat neuve save e kwrec'h, uhel 'barzh an aer ha ma
veze seblant dour a'n em lakee dindan ur voujad ha neuve a lere : kozh koukou, kozh koukou !
'mei, ha benn an deiz war lerc'h veze dour ôr. Ya, a ya ! ya ; A hend-all veze ret klevet
nei kanañ kozh koukou kerzh Gouel Yann ha ma gane goude gouel Yann neuve veze tener an
eost, veze diaes troc'hañ an ed ha daspign 'neañ, veze dour ôr ordin ha ma ne gane ket kozh
koukoug araok gouel Yann veze fall an amzer beket oa arri gouel ar Werc'hez septembre, an
eil gouel Werc'hez*

*Le coucou, il dit toujours coucou. Des fois, quand la saison...il dit quatre coucous, coucou,
coucou, puis tout d'un coup il dit quatre coucous, quatre coucous, je sais pas comment il fait,
il dit quatre coucous c'est quand il y a des petits de faits, on m'a toujours dit ça, et quand le
coucou n'est pas arrivé à la mi avril, il est mort ou en ch'min d'veni.*

Ma pezh ket klevet ar goukoug benn an nav a viz ebrel / Vo troc'het dit da vegel.

*Quand l'hiver est déjà arrivé, il s'passe une période souvent, je pense que c'est les saints
de glace, des trucs comme ça : on dit, oh bin, c'est l'hiver au coucou ; dans ce temps là, on
l'entend plus beaucoup*

*Ya, skoulad ar goukoug, mais ça c'est des fois au début du mois de mars, 'barzh komañsamant
miz Meurzh, neuve an amzer teu yin ha neuve teu bannac'hoù dour giz-se 'vel a ra bremañ, tamm
glav fin ahe hag a, petramant a-wechou a ra un espes dour erc'h ahe e-giz-se ah neuve teu yin
ha mimp ra skoulad ar goukoug deus hennezh.*

Alies veze rust an amzer d'ar poent a teue ar goukoug, tro an dek a viz Ebrel a veze ur c'hrogad rev gwenn ha pilajoù glô yen ahe, grizilh a-wechoù iez, skoulad ar goukoug a raemp deus an dra-he

Alanig kof ruz

CD Encyclopédie Sonore
du Trégor-Goëlo VOL9
Dastum Bro-Dreger

Auteur-collecteur :
Daniel Giraudon

11. Klevout ar goukoug ewit ar wech kentañ

Quand on entendait chanter le coucou pour la première fois on disait quelque chose ? Ah, ben là, fallait avoir de la monnaie dans sa poche, si, si, qu'on aurait été riche toute l'année mais moi j'ai jamais pensé à en prendre, jamais été riche non plus.

Celui qui entendait le coucou en premier, on disait que c'était le premier menteur du coin : An hini a gleve ar goukoug da gentañ, eo gaouaitañ hini zo 'barzh ar vro.

Arri eo ar koukoug 'barzh ar vro / Na moe ket gwelet 'nei gwell bell zo / War div vazh kleut oant ket uvel / A vale skañv an dimezell.

Pa arrie, didalvez oa ken a oa, rae ket heizh pe da mann bet, c'hae da dewiñ barzh hejo ar reo all. Ha goude neue ar goukoug bihan veze ganet araok ar reo all hag ar goukoug bihan se pa neze kresket un tamm bihan darc'hoé tout an uo all araok. Hag goude ...met mamm, an hini neva goret nei, dec'he da vewañ ar goukoug bihan bopred.

Fallait qu'il 'tait parti avant la Saint-Jean sans ça les faochous vont t'couper les pattes.

Koukoug, kozh koukoug / Da ouel Yann me ay en rout / Da viz Mae me teuy adarre, da ganañ koukoug d'ar vugale.

Koukoug, tapet ou /, Benn miz aout me ay en rout, benn miz Mae me tey adarre / Da ganañ koukoug d'ar vugale.

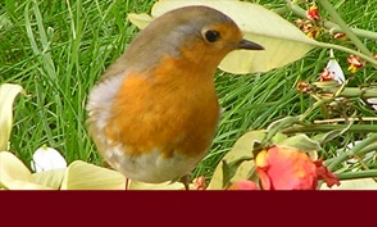
N'onn ket hag eñ eo gwir pe n'eo ket, pac'h ae araok, a veze lac'het an evn bihan.

Pa vez ket klevet ar goukoug goude Gouel Yann, a chom an ed pell war o drammm

Ur sin fall oa sañset, fall an amzer pe un dra bennaket all, n'onn ket, meus ket bet klasket goût petra deze c'hoant da lâret just.

An hini a glev a goukou e kanañ goude Gouel Yann n'eo ket ganet gant e vamm.

Unan nâ graet ur bariadenn, un mod-se lâr : ar goukoug gane ket goude gouel Yann. O, gra !, o gra, lâre. – O ra ket 'at ! me meus ket bet klevet nei gwech ebet kanañ goude gouel Yann. – O geo ! O geo, ! mâ benn ar fin graet ar bariadenn :, « koukoug » zo bet klevet'nei ôr c'hoazh met pas « goude gouel Yann ».

12. LA PIE Ar bik

>> (*Kan an evn*)

Alanig kof ruz

CD Encyclopédie Sonore
du Trégor-Goëlo VOL9
Dastum Bro-Dreger

Auteur-collecteur :
Daniel Giraudon

Sakre gast, sakre gast

Kriiii, kriiii, kriiii

Miz C'hwevrer c'hwezh, c'hwezh, c'hwezh / Kroaz a ra ar big he neizh

C'hwezh, C'hwezh C'hwere, kroaz ar big he heizh, arri a ra Meurzh gant e gernioù hag a cheta 'nañ tout en traoñ.

An 29 a viz kenver, pardon sant Weltaz, choaz ar big he flas, ha mac'h a ar big uhel d'ober he neizh 'barzh beg ar weenn, neuen nô ket avelach, met ma chom ar big izel, d'ôr he heizh, neuen nô avel 'barzh ar bloaz.

*Ar big ôr he heizh hag ar mal zo o tapout koad dei, ar big a lâr deñ : A tap ! a tap ! A tap !
Ar mal a respont dei : Me zo arri skuizh o tapout*

Ar big a lâr : Hemañ zo re hir, hemañ zo re verr, hemañ zo re hir, hemañ zo re verr...Kroajet Mari, Yannig ay da glask, Kroajet Mari Yannig ay da glask.

Re hir, re verr, re hir, re verr ! Pri, pri, pri, pri !

Ar big pa vez ôr he neizh a lâr : Pipi o, Pipi o ! Pri amañ, pri amañ, hag a rin hag a ran, fioñv, kañ

Me, 'me ar vran, meus graet ma neizh 'barzh ti Vari-Jan. Ha me, 'me ar big, meus graet ma hini en tu all Ti Vargrid.

Me meus kê un neizh pik dindan brozh Angélique, Me, 'me egile, me meus kê un neizh bran, dindan brozh Mari-Jan, me meus kavet un neizh drask en toull ma revr ma karez klask.

*Ar big war ar gleud, ar gleud a bleg hag a ra freg
Ar big war ar gled, ar gled a bleg hag a ra frek...*

Dans un pré mare y a cane y boira pie n'osa

Kokaos-pioffi-topana-vernapa-homdebou-famasicou-enfanossijou.

Coq a os, pie aussi, taupe en a, ver n'a pas, homme debout, femme assis coud enfant aussi joue

Un neizh pik an hini vez an nesañ d'ur gomanant veze lâret eo ur porte-bonheur. Henezh teus ket droed da distrujañ neañ pa vez distrujet meus klevet tez ordin un droukchañs bennaket surtout 'vit ar c'hezeg

Veze ket mat distruj nê, neizh ar big, a veze chañs fall ma veze distrujet an neizh met ar big ...deus krwec'h, se zo kaoz veze lâret ar big a wel deus a bell.

13. Seblañchoù

Pig pe vran a gan

Ma teu ar big da sko bar ar prenestr vo un da vervel

Pa oa marwet Marcel Bihan, oa ma vamm o vont da Venac'h ha pa oa arri traoù wit Bel air deva gwelet teir big war an hent o pikotañ kaoc'h-kezeg a oant, oa an teir big-se eno met goude pa oa tont da gêr, oant teir big moñmes plas ahe, o zeir ahe ha benn an deiz war lerc'h oa kelo marv Marcel. O geo ! An deiz all pa oa marv Simone, e-giz-se, du-mañ derc'he piked dont da ragachat, daou pe dri deiz oa, oant terc'hel dont, nann ne blij ket se din. Nann ne blij ket din iez. Pa oa marwet marcel Loyer moñmes mod, kar eñ oamp ket o c'hortoz neañ da verwel, kichen Simone oamp met Marcel Loyer oamp ket c'hortoz mont war e benn barzh prise d'air, aet war e benn barzh penton, prise d'aer, didalet penn prise d'aer gantañ a oa klenket e jistr e-barzh, oa ket mezv na mann ebet, nann peogwir oa deus beure, ya 'chat, a oa aet e benn ebarzh.

Ar big hag ar gedon

En ur stumm fentus oa dimeet ha goude neva lâret d'e wreg, bremañ 'meañ zo ezhom da brenañ ur vuoc'h, ro ac'hant din. - Deus pelec'h 'mei, pa meus gwenneg ebet. Me 'mei, mâ prenet ur paotr koant hep gwenneg ebet ha te ma kerez, ken dilour ha me az po ur vuoc'h hep arc'hant ivez. - C'hanta, 'meañ, bez a vo ! hag eñ da Foar Vikael ha pa oa o vont, eñ wel ur c'had, ur c'had o lampat er-maez diwar ar c'hleuñ deus un toufad radenn ha lann ahe. Ahe 'meañ, a gle bezañ, ur chet, un neizh gad, a oa aet da sellet, a oa peder gad vihan 'barzh an neizh hag un tamm pelloc'h a oa ur weenn beupli, ur weenn beupli uhel hag un neizh pik war ar beg ha hemañ o lakat ar peder gad vihan-se 'barzh en e c'hodell hag o krapat er weenn beupli hag o lakaat ar gedon bihan 'barzh an neizh pik ha tont 'traoù adarre. Ha pa oa arri en traoù, ur pennad goude eñ chom da sellet eno. Daou aotro arriout gant o fuzulhiou, o chas, o chaseal hag ar re-mañ da laret dea : - C'hwi peus un aer da veañ gwelet un dra bennaket drol. - Ya, 'at, 'meañ, gwelet 'meus un dra, 'meañ, na n'eo ket kredabl ha koulskoude eo gwir. - Para teus gwelet ? - Ahe, 'meañ, 'barzh ar neizh pik beg ar weenn beupli, on 'baouez gwelet ur c'had o tont en traoù, tont er-maez an neizh, o 'tiskenn deus ar weenn (c'hwi peus ket klevet kement-all kammed ?) - Para, 'meañ, ur c'had ? - Me zo sur, 'meañ, 'barzh an neizh-se, a gle beañ gedon bihan. - Te zo sot, para, 'wit para gomerez a'non. Mac'hat, n'eus ket bet biskoazh ur c'had 'barzh beg ur weenn beupli. C'hanta 'meañ, pegement, me zo kontant da bari hag eñ n'eo ket gwir se ha neue pegement barifet ? Dek mil lur 'me un ! Kemend-all, 'me egie. Teus ken mont da welet ma kerez vo gwelet hag eñ, 'meañ, a zo gedon 'barzh un neizh pik. Fidambie, hemañ o vont 'at. Ha pa oa arri tost deus beg eñ lake e zorn barzh an neizh ha tapout ur c'had vihan ha lake nê o feder narzh en e c'hodell ha tont en traoù, diskwel ar gedon d'a aotrone ; Oblij oant da grediñ pa welent. Feiz, nâ bet dek mil lur gant pop hini hag eñ da brenañ ur vuoc'h da foar, prenet an hini gaerañ neva kêr ha digas nei d'e wreg - Sell ahe, 'meañ, hep gwenneg ebet meus prenet ur vuoc'h ha pezh zo kaeroc'h, ur vuoc'h pie noire hag a zo laezh gwenn ganti.

Ar big lâre d'ar vran / Kerc'het koad ha me rey tan / Pe vanko dour me ay davit / Met pe vanko boued me ay kuit.

Kroazig ma yarig, lost ar big, lost ar vran, lost an ebeulig bihan, takatakatak ma fichonig.

Alanig kof ruz

CD Encyclopédie Sonore
du Trégor-Goëlo VOL9
Dastum Bro-Dreger

Auteur-collecteur :
Daniel Giraudon

Alanig kof ruz

CD Encyclopédie Sonore
du Trégor-Goëlo VOL9
Dastum Bro-Dreger

Auteur-collecteur :
Daniel Giraudon

Ar big, ar vran hag an aotrou Doue

Ar vran oa gwelet mat gant an aotrou Doue peogwir pa oa ar Judeien veze lâret o klask lac'hañ 'nañ, ar vran neus kuet 'nañ dindan hec'h eskelli hag ar big a neva diskuet 'nañ ar big oa aet da skriñjal da lakaat an dud dont da welet. Se zo kaoz ar vran zo gwelet mat ar vran hag ar big vez graet mizer dei 'barzh an hañv pa vez daru an eost, daru an eost ha tout an treo ar big 'vez febl, n'hall ket debiñ kalz, ar big zo ul loen fall...ar big, kaer neus toiñ us d'an neizh a ra glav e-barzh. Hag ar vran doa ket hec'h hini ha ra ket glav e-barzh.

An aotrou Doue oa ôr tro ar bed hag ar big a lâre 'barzh pelec'h veze an Aotrou Doue, an aotrou Doue ac'h ae da skoach hag ar big 'barzh pelec'h veze hag an aotrou Doue nâ laret d'ar big goude : c'hwi goude toit ho heizh a rey glô e-barzh peogwir a zeklare pelec'h veze an aotrou Doue o skoach hag ar vran skoache 'nañ, le corbeau goaret, ar vran skoache nañ ha ha nâ laret dei, d'ar vran : c'hwi nô ket ret dac'h toiñ ho heizh ha rey ket glô e-barzh peogwir a skoache a'on hag ar big lâre p'lec'h veze.

14. LE CORBEAU

Ar vran

>> (*Kan an evn*)

Rak, rak, rak

Corbeau et temps :

Glav ! Glav !

Pa veze klevet ar vrini o wac'hal, lâret veze seblant glô

Pa ra ar vran teir wac'hadenn, ne vo ket a c'hlo war an deiz

Ar vran pa veze klevet e kanañ a veze lâret : A, kras eo he revr, glô vo !

Ar vran eo berr he kanaouenn...tout ar pezh a c'hallan lâret 'meañ pe arri an dud da dremen, pe louarn : me a zo bet hag a oar ! Me a zo bet hag a oar met para a ouvee, oaran ket, biskoazh meus bet gouveet.

Peus ket gwelet klujuri ? Yao ! Pelec'h ? barzh ur wenn vras kichen ma zi-me. Peseurt traoù a oaïnt ? Traoù begoù karn du ! Penaos a raent ? Koag ! Koag ! O, paour sot, ar re-he oa brini.

Goùt a rit ivez pa veze an ed tont er-maez a veze klevet brini lâret : gwak, gwak , c'hanta, gwak eo an douar, oblijet dê lâret, an ed zo tont ermaez, gwel a rit, gwak ha se zo gwir, veze bandennoù brini a vezent klevet lâret , pe an aer da lâret : amañ zo traoù da dibiñ.

Gwrac'h, gwrac'h poupilennet / debret he revr gant preñved

Je me mets dans la grande prairie où je garde mes vaches auprès du canal, il y avait des grands chênes là, alors il y avait des chênes, à l'extrémité, il y avait un corbeau, sur la prairie, il y avait un autre et puis alors celui qui était sur l'arbre, il voyait celui qui était sur la prairie en train de remuer quelque chose, alors il lui dit comme ça : Petra peus kât ; Petra peus kât ? Alors l'autre lui répond : un touseg ! un touseg ! un touseg ! lard eo ? Lard eo , ? – Swav tout eo, swav tout eo !

Alors il y avait un jour comme ça, un corbeau sur un arbre qui regardait un petit oiseau qui mangeait quelque chose à terre. En fait, ça n'était qu'une petite musaraigne. Alors le corbeau aurait bien voulu naturellement avoir une part de ce petit repas et alors il demande comme ça, de sur son arbre, il demande au petit oiseau qu'était à terre, il lui demande : Es-ty graas

Alanig kof ruz

CD Encyclopédie Sonore
du Trégor-Goëlo VOL9
Dastum Bro-Dreger

Auteur-collecteur :
Daniel Giraudon

, Es-ty graaas ? Es-ty graaas alors le petit oiseau, lui, il avait pas envie de partager, alors il lui répond comme ça : Ya qu'la piau ! Ya qu'la piau !

Ar vran pe nize kê, pe vize war ar c'herc'h pe ar gwinnizh 'bar park a lâre : Me meus kê un torchad ! Me meus kê un torchad. Ha neuve ar hini all a lâre : Druz eo ? Druz eo ? Gelv da vabig ! Gelv da vabig ! Gelv da vabig ! ha neuve a lâre : Laorañsig ! Laorañsig ! Laorañsig !

Laorañsig ! Laorañsig ! me meus kawet un dra ! Petra peus kê ? Un tonseg ! Un tonseg ! Galvet ho mab ! Laorañsig ! Laorañsig !

Ar vran war beg ar weenn : koag-koag, koag-koag ! Un touseg ! un touseg ! lard eo ? lard eo ? O swav tout, O swav tout.

Me meus kê un dra ! petra peus kê ? Un tonseg ! Un tonseg ! Lard eo ? Lard eo ? Swav tout ! Swav tout ! Gelvet ho mabig ! Gelvet ho mabig ! Laorañsig ! Laorañsig !

Hag un dewezh oan toull an nor a zo tremenet ur vran, oa ket met un, bet oa div vran hag a teue da skeiñ war ar prenestr amañ, a oa tremenet ur vran hag araok en em gât a fas da bidon gaz ahe a neus graet ur skijadenn sort na ra ket ar brini peogwir ma mije ket gwelet nei mije soñjet eo ur gegin a oa, ur skrijadenn skeltr, skeltr, ha me soñje diwiñ ma un, o mâ ket aon, n'eo ket aon mâ bet, soñj a raen, n'eo ket kerc'het ac'hanon oa, n'on ket klañv awalc'h met, fall vezen ken vezen, met mâ ket aon da vervel, ha n'eo ke kerc'het a-on oa. Mâ, benn marteze eizhteiz goude, se zo 'n em suisidet ur plac'h 77 ans. Meus ket lâret se, meus ket kontet se d'an dud, laret dijen vijen sot.

Fable de la fontaine

*Maître corbeau sur un arbre perché tenait en son bec un fromage
Maître renard par l'odeur alléché lui tint à peu près ce langage :*

*Devezh mat deoc'h itron vran
A lavaras brav an amprevan
Ur sae vray hoc'h eus aze
Ma viche ho kan brav ivez
N'eus ket pell tro war dro,
Ul lapous ken dispar er vro
Ar vran ne bad mui gant ar joa
Evit diskuzh he mouezh
E tigor he beg bras
Ar grampouezhenn a gouezas*

*Apprenez que tout flatteur
Vit aux dépens de celui qui l'écoute
Cette leçon vaut un fromage sans doute ;*

15. LE PIC-VERT Ar gazeg-koad

>> *(Kan an evn)*

Glizh, glizh, glizh, glizh

Ar gazeg-koad, lâret veze ar gazeg-koad, met honnezh eo blamour a c'hourine 'vel ur gazeg ivez, c'hwi, c'hwi, c'hwi, c'hwi...

Alanig kof ruz

CD Encyclopédie Sonore
du Trégor-Goëlo VOL9
Dastum Bro-Dreger

Auteur-collecteur :
Daniel Giraudon

Ar gazeg-koad pa veze arri eo seblant c'hlav a gomañse : kikkikikikig.. ola 'at ar gozh kazeg-koad ac'h eo sec'h he lost dija

Pluie, pluie, pluie, pluie, pluie ! ! ! !

A ! ar gazeg-koad, se oa seblant glav herwez, pa veze klewet, ar re-he a rezone barzh 'hoad ahe. Nimp bar lec'h oamp oa un tamm koad , ha eno oa torkad kistin endro d'al lojeiz, eno veze klevet 'at met bremañ n'onñ ket zo ken dionte.....

(kan an evn)

Piv, piv, piv, glav a vo ! piv, piv, piv, Glav a vo !

(an evn o skeiñ gant ar c'hoad)

Ar gazeg koad a bik ar weenn, ar weenn sec'h ha neue c'ha drek da sellet hag eñ eo toull.

Ar gazeg-koad, honnezh c'hanta ac'h a war ur weenn kazi kleuz a skoe tri pezh taol, ha neuze soñj dehi nea skoet un brasoc'h. O, ma Doue, aet eo ma beg en tu all, hasta buan mont en tu all da welet hag eñ 'vez kavet he beg en tu all.

Hennezh eo ar gazeg-koad, hennezh a skeiñ barzh ar weenn ha penegwir ...skeiñ c'ha en tu all da welet hag eñ n'eo ket toull en tu all, nâ ket difoñset nei, ar gazeg koad a ra un toull barzh an wenn ha goude a ra he neizh ebarzh, barzh soch kleuz

16. LE PINSON

Ar piñsin pe ar pintik

>> *(Kan an evn)*

Pin-pin, peus ket ur gwenneg da brestañ din, me zo vont da friko an daoulanig, ul lapousig ken bihanig. Nann meus ket memes ur breuchennig sec'h da amarañ ma bec'h.

*Vign, vign, vign, vign, sidelerom fimflero, Vign, vign, vign, vign, sidelerom fimflero
Hasta buan da sevel digas ho pugale d'ar skol me disko da skriu
Dindelign dindelign, dindelign, ma sac'h zo en pign, ma sac'h zo en pign*

Huit, huit, huit...

*T'iras ty vendre ta vache à la foire de St Thuriau, citoyen ?
Ton père est-y toujours couturier mô ptit gars, coud-t-y cor ?*

C'était le pinson et la fauvette, ça c'était en français, alors il y avait le pinson, le pinson, était toujours au bout d'une branche, comme il est toujours d'ailleurs, là il m'avait appris ça justement, c'était sur la route de Mûr, Alors, il disait : écoute, écoute ce qu'il dit ce pinson là. Alors j'écoutais, effectivement, plus on l'écoute, plus il dit ça. Alors, le pinson dit : nerveux, hein, il est nerveux celui-là, il est là, tek, tek, tek : montre moi la route de Saint-Brieuc, nom de Dieu ! ! ! Puis alors, il y a la fauvette des landes qui est juste à côté, sur une lande là, puis alors elle dit : attend tend, tend, tend qu'je piiiissse ! Alors çà, vous l'avez entendue hein ! C'est çà qui disent hein ! Ah oui !

Ar piñsin hennezh zo brawañ heizh zo moien da gât war an douar rak eñ ra 'neañ gant liken ha 'wit derc'hel nê, hennezh neue pa vez arri miz Mae oa druz ar yeot a welez 'vel un neudenn deus un eil brank d'egile hag hennezh a vez lâret a dastum an neud-se da derc'hel e liken ha war bord lak hennezh. Ha setu, pa hij un tamm bihan eñ ra just, ha hini dous.

17. LE MOINEAU Ar filip pe ar golvan

>> (*Kan an evn*)

kinderv, kindirvi, diwall da goueo filip !

O va doue binniget, pebezh torrad filipet

O va zalver binniget, pebezh torrad filiped ! Naontek vi am boa lakeet hag ugent labous am eus

Alanig kof ruz

CD Encyclopédie Sonore
du Trégor-Goëlo VOL9
Dastum Bro-Dreger

Auteur-collecteur :
Daniel Giraudon

18. L'HIRONDELLE Ar wennilienn

>> (*Kan an evn*)

Si c'est cuit, c'est cuit, si c'est pas cuit, c'est pas cuit....

Ha neuen, an hirondelle, sur eo bet pemp pla, han, 'tont, barzh an ti kozh mamp, barzh an tu a-dreñv neuen, met hennezh oa laket an doenn warnañ ha Pierre nâ graet bar lein an nor toullou mod-se ac'h ae barzh ha bep pla (bloaz), bep pla a save daou rummad lapoused bihan ebarzh.

Pa veint 'nijal rez an douar eo seblant glav, se meus aprouet. Ha pa vezent uhel neue veze seblant brav

Quand y a des petites, tu prends une petite avec une aiguille, tu lui crèves un œil et quand ils sont partis, tu vas voir dans le nid, y a un tout petit caillou. Et ce petit caillou-là quand t'as mal aux yeux, n'importe à qui, tu le passes sur l'œil, et tu guéris ton œil, conjonctivite, n'importe quoi. Tu passes la petite pierre-là sur l'œil et le gars qui m'a dit ça, il connaissait une personne... mais elle avait des gens qu'allaient souvent la voir, ils savaient qu'elle avait une pierre, un pierre comme ça, paraît que ça faisait, c'est un maçon qui m'avait dit ça quand on a fait la stabule, oh, c'est par du côté de x par là-bas, elle doit être décédée, il m'avait dit que c'est comme ça, la mère hirondelle, elle va chercher un caillou, une petite pierre, un petit caillou, je ne sais pas où elle la prend, y a que les hirondelles qui sait la trouver et elle guérit, il paraît, elle guérit l'œil de son petit avec cette pierre là et elle la laisse dans le nid. J'ai jamais osé le faire, j'ai jamais, je sais pas pourquoi, il paraît que ça marche très très bien.

Hirondelle, voyageuse qui plane sur nos vallons,

Hirondelle courageuse sait braver les aquilons

Ne t'en va pas, reste avec nous, le ciel du pays est si doux

Ne t'en va pas, reste avec nous, le ciel du pays est si doux

Vous m'aviez dit que vous chantiez ça , oui quand je gardais mes vaches et puis elles tournoyaient autour de ma tête, je les vois encore, elles tournoyaient, , ça me faisait plaisir de les voir, elles venaient m'écouter chanter.

19. LA BECASSE

Ar c'hefeleg

>> (*Kan an evn*)

Ne gavin par ebet / Kavfet ! kavfet !

War marc'had Lannuon a oa arriet ur paisant iez, tapet ur c'hefeleg koad, ur c'hefeleg koad 'barzh en ur c'hroug-las ha a oa wit gwerzhañ nei, un aotrou arriout. An aotrou c'houl : Combien la bécasse ? – ya, aotrou, tapet er c'hrouglass ! – Qu'est-ce qu'il dit ? kasit 'nei ganeoc'h d'ho ti ! – Oh, que les paysans sont bêtes ! - Ah ya, aotrou, hir eo e veg !

Y avait un monsieur qui était parti au marché avec une bécasse dans la poche. Le gars lui demandait : Combien la bécasse Monsieur? Oui, aotrou, honnezh zo tapet gant ul lass, elle a été prise au lacet. Alors, il lui a demandé quand il l'a sortie de sa poche. C'était un geai. Alors, le gars lui a dit : Vous m'avez dit que c'était une bécasse. Ah, maintenant, toi tu l'appelleras comme tu voudras, moi je l'appelais une bécasse, toi tu n'as qu'à l'appeler comme tu veux. Mais pour ce temps là il était vendu.

Gwechall an dud c'hae an dud war marc'had Lannuon hag ar chaseerien ac'h ae ivez gant pezh deze tapet, d'ar yaou aent da varc'had Lannuon da werzhañ o jibier hag an hini gozh a c'houle digant ar chaseer pa oa aet da werzhañ ur c'hefeleg hag a c'houle : Combien la bécasse, A ya tapet du-mañ drek an ti barzh las. Hag un all oa o werzhañ amann hag ar plac'h ar venajerez hag a oa ur c'hlient 'tremen ahe. – A, fresk eo beure, hañ ! Ah, oui, oui, 'me an hini gozh, le beurre est frais.

Ar goukoug hag ar c'hefeleg

Ar c'hefeleg hag ar goukoug a 'n em dremen pa veint , ar goukoug 'vez o tont amañ hag ar c'hefeleg a vez o vont en dro hag ar goukoug a c'houl gant ar c'hefeleg : Para, 'meañ, zo a nevez en Breizh ? - a c'houle ar goukoug gatnt ar c'hefeleg. – O, tan ha maged a-leizh ; o, tan ha maged a-leizh. 'C'hanta ya, 'meañ, forzh zo dit-te, kozh koukoug rostet, warnout ne vez ket tennet, 'meañ.

Pa vez ar c'hefeleg o vont kuit, ar goukou vez 'tont hag ar c'hefeleg c'houle gant ar goukou : Petra zo nevez bar Breizh ? O, lâre hi, tan ha lufed en leizh.

Pelec'h ez-te, kefeleg begek ? Ha te kozh koukoug rostet ?

Combien la bécasse ? – Fresk bev, paket el las. Mais dites-moi le juste prix ! – O, aotrou, el liorz eo paket ha n'eo ket e touesk ar pri eo. Oh que les paysans sont bêtes ! Ya, aotrou Hemañ zo hir e veg met ho tiskouarnioù doc'h a zo hiroc'h c'hoazh.

20. LA MESANGE

Ar bichiglaou pe pennduig

>> (*Kan an evn*)

Mimologismes

Khadafi, Khadafi, Khadafi !

Pitigju ! pitigju

Pipi, du, Pipi du, Pipi du

Ar bichiglaou pa vez o skrapat an douar pa vez hadet an ed a lâr : Deus a deir a mô div, hag eben ma fiñv.

Alanig kof ruz

CD Encyclopédie Sonore
du Trégor-Goëlo VOL9
Dastum Bro-Dreger

Auteur-collecteur :
Daniel Giraudon

Alanig kof ruz

CD Encyclopédie Sonore
du Trégor-Goëlo VOL9
Dastum Bro-Dreger

Auteur-collecteur :
Daniel Giraudon

Elle est ici, tout le temps avec moi ici, je l'appelle : p'tit cul, p'tit cul, p'tit cul, p'tit cul, p'tit cul, p'tit cul. L'année dernière, elle a voulu faire son nid dans la gouttière de ma veranda et j'ai acheté un comment, j'ai acheté une boîte, elle a jamais, elle est jamais rentrée dans la boîte. Jamais, jamais. Oui, celle-là, c'est la petite, c'est la petite, hein, bien brune, bien noire, oui, noire, noire et puis petite, petit comment, petit bec, hein.

>> (Kan an evn) : *p'tit cul, p'tit cul, p'tit cul, comme ça ; j'ai vu, en buvant mon jus ici le matin, je dis à ma femme, tu ouvres la fenêtre là, elle partira pas tant que je lui parlerai, hein, je suis en train de lui parler comme ça : p'tit cul, p'tit cul, p'tit cul ; Alors, elle s'amène, elle suit tout le bord de la véranda là, elle vient jusqu'en haut ici, puis, hop, elle regarde, elle viendrait bien ici, hein ! et elle part : p'tit cul, p'tit cul, p'tit cul.*

>> (Kan an evn)

A oa un, a oa person 'barzh ar gador sarmon, 'prezek barzh ar gador-sarmon, ha eñ a wele an dud o c'hoerzhin, wele an dud eno c'hoerzhin a dalc'he da c'hoerzhin ha nâ goulet gante, 'blam da bara oa an dud o c'hoerzhin : 'blam a oa un, a oa ur bichiglaou gantañ. Ar sul warlerc'h neue, oa komañset monstra c'hoazh hañ, komañset an dud da c'hoerzhin adarre keit hag a oa ar person barzh ar gador sarmon ha eñ lâre : an hini zo ur bichiglaou gantañ a zo pedet da vont e-maez ; a oa aet tout ar baotred er-maez 'met un, ha eñ oa bouzar hag nâ laret e wreg deań : kerzh maez te genaoueg petramant vo lâret teus bichiglaou ebet.

21. LE GEAI Ar gegin

>> (Kan an evn)

Sell e revr ! Sell revr, 'mei.

Ma c'homer, ma c'homer, ar brasañ poan eo poan ar revr.

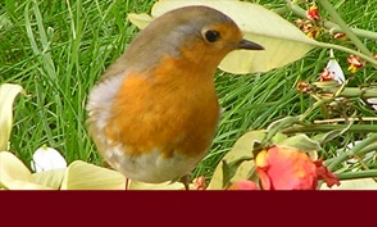
Kegin fachet ! Koukou rostet ! teu ket da ma zi da ragachet.

Aet oa da werzhañ ur pichon, goude nâ gwelet ar marc'hadour hag ar marc'hadour lâre deań : N'eo ket ur pichon, pâ gwerzhet din ! Ur gegin an n'hini oa ! An hini neus loened a ro an anv a garo deań, nâ lâret.

Ar gegin veze lâret an hini a douche da benn honnezh a dape an tañgn ha eñ oa ket voien da gas neañ kuit goude, ar c'hleñved-se, hennezh teue plakou gwenn ha pa raemp mod-se, 'vel pell o vont gant an avel

Ar gegin hag an toñseg

A deva darc'hoet un toñseg barzh ar soubenn. Hennezh a oa , pell zo, zo aboe, ar re-se oa barzh kostez, kostez Park vili-se, betek Plonevez, hag ar re-he deva distagellet 'wit tapet kegined 'vel-se ha distagellat nê, da lakat nê da gaozeal hag un dewez a oant, bet labourat barzh parkeier a oa arri tout an dud d'o lein, marteze pemp pe c'hwec'h dont d'o lein hag ar paotr kozh oa er gêr ôr soubenn met ar gegin-se, peogwir neva distagellet nei, honnezh veze partout o heuilhañ. Hag ar gegin pa nâ gwelet 'neañ lakaat kig er soubenn, lakaat legumaj ha kig ha traoù sort a oa d'ôr soubenn, soubenn da lein. Hag ar gegin c'hanta da lâret, peogwir oa distagellet : Ma zailhenn ! ma zailhenn ! ma zailhenn ! ma zailhenn ! ma zailhenn ! ma zailhenn ! Para zo arri gant ..n'onn ket para anv deva ar gegin ha arri oa debret lein ha tout ha honnezh dalc'he da hopal : ma zailhenn ! ma zailhenn ! ma zailhenn ! bopred. Un dra bennak a zo. Ha hemañ neue treuzek ar pod-houarn soubenn hag arri ar gegin, tapet gant ar gloge, da sellet, para oa a deva kêz pezh toñseg 'barzh ar soubenn, poac'h, honnezh nea darc'hoet hennezh, darc'hoet an toñseg 'barzh ar soubenn da boac'hañ dei ivez hag a oa klask nei goude, se zo kaoz a dalc'he da hopal : Ma zailhenn ! ha ma zailhenn ! ha ma zailhenn ! Hag an toñseg oa he zailhenn, kwa.

22. LA CHOUETTE Ar gaouenn

>> (*Kan an evn*)

Pôt ! Pôt ! pô !

Koukouweoñ

Koeñv ! koeñv ! touesk ma fleoñv, touesk ma fleoñv, touesk ma boulomig !

Tout, tout, tout efomp, tout a efomp

Pe vez erc'h war an douar, vez ket na tomm na klouar, pe vez an erc'h hag an avel draoñ, a derc'h ar veuc'h barzh en he graoù. Ar gaouenn da noz, barzh goañv a vez 'yudal gant an anoued d'he zreid war ur gleuzenn.

Ya, ar gaouenn, pe vez rev, pe vez fall, pe vez yin an amzer pad ar goañv, vez huchal a lâre ar re gozh dije paourantez d'he zreid.

Pa vez klevet ar gaouenn e vez lâret penaos devez anoud d'he zreid.

Deus an noz pa gomañs an amzer da yenañ ar gaouenn a ra : hououou ! houououou ! houououou ! Ola 'at ! homañ deus arri riv d'he zreid dija ! ar gaouenn-mañ

Pe veze klevet ar gaouenn kano d'ar goañv, 'kano Houhouhouhou ! veze lâret : o ! ôr 'ra rev ! Anoud neus ? ya ! Honnezh neus ket loeroù ebet da lakat ?

Hou, hou ; hou, berr eo ma niñsel, hou, hou ; hou, berr eo ma niñsel !

Quand on entendait la chouette comme ça par les nuits clair de lune, nuits de gel, quand il faisait froid là, alors on disait que elle soufflait dans ses pieds, elle a froid aux pieds, ar gaouenn deus riv d'he zreid, ar gaouenn zo o chwezhañ gant he zreid, deus riv d'he zreid.

Me meus soñj oan aet 'barzh ar vilin gantañ da noz peogwir veze ret mont da vilin da noz pad ar brezel ha oan aet gantañ, 'vit derc'hen mat d'ar jô keit hag a oa laket an ed barzh ar vilin ha tapet ar bleud, treuz parkeier ha petra eo hennezh, ha, ar gourc'han wenn, ar gourhan wenn, han ! honnezh zo drouk, honnezh zo drouk, me oa 'barzh ar c'harr, laket ma sac'h war ma fenn.

Hwrrik, hwriik ! ra ket vel ar gourhan all, ar gaouenn all a ra : houhouhou ! ha penaos a ra ar gourhan wenn : kwiuik ! hwruik ! ha honnezh derc'h bale kichen ar gourhan all, ar gaouenn all valea ket kement-se, vez klevet nê barzh ur weenn bennaket met ar gourhan wenn dalc'h nijal.

Lâret veze se pa gane nav kwech a veze marv ur paotr ha pa rae sezh kwech veze marv ur plac'h. Ur plac'h kozh barzh vilajenn neus bet lâret-se din.

Ar gaouenn gazh, honnezh a ra trouz en noz ; lâret vez n'eo ket seblant vat ; nann ! me ne blij ket din klevet nei, pa vez un marv, Hou : Hou ! Trist 'vel-se....yejo fall

Bet oa ur plac'h kozh barzh tal du-he barzh, pa oan en Plounerin, ur plac'h kozh izeloc'h 'wit ti ar person ha honnezh n'houle ket kousket deus an noz 'c'han vezen bet oc'h ingaliñ he oreilleroù dezhi. Blamour dei veze areset he fenn gant he oreilleroù 'vel-se ; setu, pe oa aet fall ivez oa laret din mont davit ar verc'h da c'hortoz he c'hinderv d'arruout deus Plouaret, ur c'hinderv teue daveti d'achuiñ an noz deus Plouaret a oa lâret din mont ur c'hrogad a oan chomet betek oa arri hanternoz, hanternoz hanter pa oa 'n em gavet hi. Set me oa deut e gêr ha pa oan deut war an hent da zont da gêr, c'est vrai hein, pa oan deut war an hent da zont da gêr a mâ klevet ur gaouenn 'witon-me o tont deus ar jardin hag o treuziñ hag o vont barzh ar gwez sipré oa eno, me gred, meus ket soñj, div pe deir skrijadenn, gav din, nâ graet, ha mâ soñjet, Mari n'hall ket beañ bev ken, daou pe dri devezh goude oa marv.

Alanig kof ruz

CD Encyclopédie Sonore
du Trégor-Goëlo VOL9
Dastum Bro-Dreger

Auteur-collecteur :
Daniel Giraudon

Alanig kof ruz

CD Encyclopédie Sonore
du Trégor-Goëlo VOL9
Dastum Bro-Dreger

Auteur-collecteur :
Daniel Giraudon

C'hriiii ! ça, c'était les mauvais présages quand on entendait la ferzaie, c'est la chouette, mais quand elle a un cri vraiment aigu. Ça t'en fait piquer le cheveux sur la tête, là des fois c'est souvent signe dans la famille d'un mauvais présage ; par contre le hibou quand on l'entend, pour le temps, les anciens disaient dans le temps: Chouan du sâ, garde ton ouvrier pour tâ. Chouan du matin, envève le cé ton veizin. Parce que, quand le chouan il chante le soir, c'est signe de beau temps pour le lendemain. C'est à dire que le gars fallait qu'il gardait son ouvrier pour le lendemain mais s'il l'entendait le matin fallait mieux l'envoyer chez le voisin parce que le choan quand il chante le matin, alors là t'es sûr d'avoir la flotte toute la journéec'était vraiment radical hein

23. LE GOELAND Ar gouelan

>> (*Kan an evn*)

*Cagnâ, cagnâ, cagnâ
Klañv on, klañv on !
Glav ! Glav ! Glav !
Kaoc'h ! kaoc'h ! Kaoc'h !*

Veze ket graet dionte met evned mor; evned mor hag a oant tout des goelani, stern ha mouettes hag a re seoù oa tout evned mor.

E klask gouzout anv al laboused mor pe laboused aod e lavaromp ni, ar re veze en aod, ar skrewed hag ar gouelini hag e dirazomp ni, pe meus ket soñj dirak piv, edo Denez neuze o c'houlenn dant e vamm-gozh « Mamm-gozh, lavar deomp 'ta petra vez graet dac'h ar re-he e brezhouneg, gouzout a rez, al laboused aod. - Ar re-he, ma kerez e brezhouneg a vez graet des mouettes ha des goélands dac'houto.

Ar gouelani pa veint o tremen ahe. Unan gomañs 'vel-hen : oas ket deut da welet ac'hanon pa an klañv ! - pa oas klañv ? - ya, pa oan klañv ! – Ouien ket ! ouien ket ! – Oh, gouies, gouies, gouies ! gouies !

Oac'h ket bet welet ac'hanon parse oan klañv ! mâ ket gouveet oac'h klañv ! Gouiec'h ! Gouiec'h ! Gouiec'h !

>> (*Kan an evn*)

C'est-à-dire, quand on est venu en retraite, on a constaté que les mouettes quand ils criaient, qu'ils pleuraient, ils nous annonçaient un décès dans le quartier ou dans la famille et ils criaient, ils criaient sur le toit et donc pour nous, ça nous apporte le malheur, on a compris que ça, on a eu des exemples, oui, Bin, c'est à dire, les voir crier comme ça, elles restaient là sans arrêt à crier pendant au moins une heure, ils criaient, ils criaient et sans arrêt et il ya eu des décès, des voisins et des décès, le fils d'une amie, d'un autre voisin à côté, oui, oui, et ..je n'aime pas entendre les mouettes, je vois par exemple quand j'entend les pies jacasser, j'aime pas ça, pour moi ça porte malheur...je sais pas ç'est, ça nous a...c'est curieux, en vacances, on apprenait un décès par la suite...

>> (*Kan an evned mor*)

Alanig kof ruz

CD Encyclopédie Sonore
du Trégor-Goëlo VOL9
Dastum Bro-Dreger

Auteur-collecteur :
Daniel Giraudon

Embannet gant / Edité par

Dastum Bro-Dreger
9, rue des Haras 22300 Lannuon / Lannion
Collection Encyclopédie Sonore du Trégor-Goëlo

Enrolladennoù-Skrid / Enregistrements-Transcriptions

Daniel Giraudon

Renner ar Raktres / Directeur de publication

Julien Cornic

Kemmesket e miz Gouere 2007

Mixé en juillet 2007

Studio du Logelloù - Penvénan (22)

Par Jean-Marie Ollivier

Assisté de Daniel Giraudon et Julien Cornic

Framm / Infographie

Julien Cornic

Skeudenn ar PDF / Photo du PDF

René Kergoat

Gant sikour / Avec le soutien

Pays du Trégor-Goëlo

Radio Kreiz-Breizh

Journal Le Trégor

Près d'une soixantaine de personnes ont été collectées pour réaliser ce CD.
Nous les remercions pour leur accueil et leur gentillesse.